

dar güçlü ya da zayıf bir vicdanımız olduğunu bilemeyiz. İkinci Dünya Savaşı sırasında sanırım Polonya'da, Alman askerleri tarafından komşu köye gidip oradaki insanları öldürmeleri için gönüllü olmaları istenen bazı siviller bunu yapmak istememişler. Bu iş için sadece birkaç kişi gönüllü olmuş. Daha sonra bu sivillere neden gönüllü olmadıkları sorulduğunda öldürülmekten ya da esir alınmaktan korktuklarını ya da kaç kişinin gönüllü olacağını görmek için beklediklerini söylemişler. Anlayacağınız üzere işin içine vicdanları girmiş.

Peki, size gelelim... Kötülüklerle dolu suç dünyası hikâyeleri yazıyorsunuz. Size bunu yıllardır yaptırın nedir?

Çağdaş şehir hayatı ve problemleriyle yüzleşen şehir insanları hakkında yazmak istiyorum. Politika, ırkçılık, fakirlik vb. sosyal konular hakkında yazmak istiyorum. İnsan psikolojisini ve doğasını araştırmak istiyorum. Karmaşık ana karakterleri olan ilgi çekici hikâyeler yazmak istiyorum. Suç-polisiye hikâyeleri bana bunu yapmak için fırsat veriyor.

Bize gelelim, okura... Suçu merak ve heyecanla okuyan okura...

Okurkendisini zorlayacak, karmaşık yapılardan hoşlanır; insan psikolojisiyle yakından ilgilidir. Ayrıca yeni kültürler ve ülkeler hakkında bilgi alabilecekleri enteresan hikâyeleri okumak isterler. Sosyal adaletle ilgili doğal algıları vardır. İşte bu yüzden onlar benim favori insanlarımdır.

Ölüleri Anmak'ta cinayete kurban giden bir tecavüz suçlusu var, yani o da bir kötü... Kötü olan da kötülüğe maruz kalıyor, kurban oluyor. Böyle bir hikâyeyi yazmanıza tetikleyen şey neydi?

Yazdığım hikâyeler genellikle gerçek bir olayla bağlantılı başlar. Bu bazen gazetede okuduğum ya da televizyonda gördüğüm bir haber olabilir. Bu gerçek hikâyeye, beni içinde bulunduğumuz karmaşayı, toplumumuzdaki problemleri düşünmeye iter ve ben de kendime "Bu durumda benim dedektifim nasıl davranır?" diye sorarım. Hikâyemi yazmaya da işte bu noktadan başlarım ve onu bir şekilde gerçek olaylarla ilişkilendiririm.

Çok yakın tarihten gerçek olaylar da var romanda; G8 Zirvesi, 2012 Londra Olimpiyatları, akşam haberleri... Tam olarak kurgu da değil yani...

Haberler benim için çok önemli. Haber bana çalışmam için materyal veriyor. Ayrıca romanımda tamamen gerçek suçları ya da tarihi olayları ele aldığımında bu durum kurgu ve

gerçeklik arasındaki çizgiyi belirsizleştirir. Böylece okuyucular, yarattığım dünyaya daha çok dahil olurlar. Böylece hikâyeye okuyucuya daha gerçek ve canlı gelir.

Ölüleri anıyorsunuz romanınızda. Neden ölüleri anmak önemli? Bu ölülerin tarihten bugüne verdiği ya da bizim almamız gereken mesaj nedir?

Polisiye ve suç-polisiye hikâyeleriyle ilgili bir problem var -filmlerde olduğu kadar, romanlarda da. O da kurbanın neredeyse görünmez, önemsiz oluşu. Bizim odağımız dedektifle katil arasındaki zeka savaşı. Ben dedektiflerimin üzerinde çalıştıkları vakalarda cinayete kurban giden insanların da bir zamanlar ailesi ve arkadaşları olan, başlarına gelen bu felaketle bütün bunların elinden aldığı gerçeğini idrak ettiklerinden emin olmaya çalışıyorum.

Bu kadar çok yazıyor ve okunuyor olmak sizin yaratıcılığınıza daha mı çok etki ediyor? Üstelik tekrara da düşmüyorsunuz, her romanda ayrı bir özgünlük var.

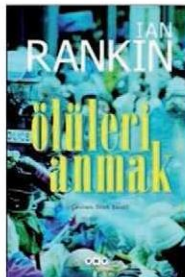
Bunun sırrını bilmiyorum. Sadece çok renkli ve zengin bir hayal gücüm var. Bazen sanki hikâyeler zaten varlarmış da, birinin gelip onları yazmasını bekliyormuş gibi geliyor.

Her yıl bir roman yazıyorsunuz galiba...

Yılda belki bir tane roman yazıyorum. Bu her yıl için sadece bir tane iyi fikre ihtiyacım olduğunu gösteriyor. Bu da zor birşey olmasa gerek. Gençliğimde her hafta on tane iyi fikir üretebilirdim. Şimdi 54 yaşındayım ve tüm hayatım boyunca 30'dan fazla kitap yazdım ama artık yavaşlıyorum. Yazdığım her yeni romanın bir öncekinden daha iyi olmasını istiyorum. Bu yüzden de çok çalışıyorum. Eğer bir hikâyeyi tekrar edersem bu beni çok sıkıyor. Bunun için her romanımın bir öncekinden daha iyi olması için çalışıyorum.

Çok yazan Ian Rankin çok okur mu peki?

Evet çok okuyorum. Polisiye, rock müzik, sinema, politika, şiir kitapları, gazete ve dergi okuyorum. Şu anda da Bangalore-Hindistan'da geçen bir cinayet romanı okuyorum. Bu kitap benim çağdaş Hint toplumunu, politikasını ve kültürünü anlamamı sağlıyor.

ÖLÜLERİ ANMAK

Ian Rankin

Çeviren: Dilek Sendil

Yapı Kredi Yayınları

2014, 508 sayfa, 25 TL.